

89 millioner kroner til nye FRIPRO-prosjekter

Ni nye og potensielt banebrytende prosjekter får i dag tildelt midler fra Forskningsrådets åpne, nasjonale konkurransearena for alle fag og temaer, FRIPRO.

PUBLISERT 19. DES. 2024 | OPPDATERT 6. JAN. 2025

Fellesnevneren for prosjektene er at de holder høy vitenskapelig kvalitet og har stort potensial for å flytte forskningsfronten på sine felt.

47 søknader ble vurdert i denne runden. Det gir en tilslagsprosent på 19 prosent. Fem av prosjektene er Forskerprosjekt for erfarne forskere, tre er Forskerprosjekt for tidlig karriere og ett er Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet.

Banebrytende om overvekt, reproduksjon og modellering

FRIPRO finansierer en stor bredde av prosjekter. Her er noen smakebiter på problemstillingene som vil bli forsket på i årene framover som resultat av denne tildelingen. Fullstendig liste over prosjektene som tildeles finner du nederst i saken.

Kan virus ta knekken på bakterier?

Antibiotika er vårt viktigste vern mot sykdomsbringende og dødelige bakterier. Derfor er det et stort problem på verdensbasis at stadig flere av disse bakteriene blir motstandsdyktige, eller resistente, mot antibiotika. Nå ser det ut til at redningen kan komme fra uventet hold – nemlig fra virus. Enkelte virus kan nemlig ta knekken på bakterier. Kan slike virus erstatte antibiotika som medisin? En ung forsker ved UiT får 8 millioner kroner for å studere bakteriers immunsystem og hvordan de forsvarer seg mot virus.

Gir genforstyrrelser overvekt?

Hvorfor virker ikke overvektsbehandling for mange pasienter? Forskere ved UiO får 12 millioner kroner for å studere fettopphopning på cellenivå. Kan enkelte stoffer hemme nødvendige funksjoner i kroppen og forårsake irreversible endringer av genene våre?

Forstyrrende nattbelysning

Lys påvirker dyrs biologiske klokke og har blant annet betydning for når på året de får avkom. En forsker ved NMBU får 4,8 millioner kroner for å undersøke hvordan lys og reproduksjon henger sammen hos fisk, slik at vi kan forutse og unngå effektene av lysforurensning.

Modellering av hjerteceller

Modellering blir brukt av forskere for å forstå biologiske og biofysiske prosesser. Men når man skal studere småskala- og storskalaprosesser i sammenheng, krever det ofte forenklinger som gir feil. Det kan for eksempel skje dersom man vil studere hvordan det påvirker hjertets pumpefunksjon (storskala) at hjerteceller får signaler om å frigi kalsium (småskala). En forsker tidlig i karrieren får 8 millioner kroner for å utvikle en multiskalamodelleringsmetode som unngår slike forenklinger og gir oss bedre verktøy for å forske på komplekse biologiske prosesser.

Nerver og brystkreft

Nyere forskning tyder på at enkelte aggressive krefttyper tiltrekker seg nerver, og at nerver kan spille en aktiv rolle i starten og utviklingen av brystkreft. Betydningen av dette fenomenet, og hva som faktisk skjer i interaksjonen mellom kreftceller og nerver, vet vi derimot lite om. Forskere ved Universitetet i Bergen får 12 millioner kroner for å forsøke å undersøke dette nærmere.

Om søknadsbehandlingen

Søknadene som nå er ferdig behandlet, ble sendt inn i perioden fra april til oktober. Behandlingstiden varierer fra 2-8 måneder for søknadene som er behandlet nå. Variasjoner i behandlingstiden skyldes blant annet ulikt antall innkomne søknader på det enkelte fagområdet og ulik tilgang til fagfeller. Alle søknader til FRIPRO sendt inn i mars 2024 eller tidligere er ferdigbehandlet.

Etter innføringen av løpende søknadsbehandling og -mottak er 394 søknader så langt ferdigbehandlet. Ca. 160 søknader sendt inn fra april til desember i år er til behandling. Disse vil bli vurdert for finansiering i løpet av vinteren og våren. Neste tildeling fra FRIPRO er planlagt til uke 7.

Søkere som har fått innvilget eller avslått søknaden sin nå, får brev om dette på Mitt nettsted i desember eller januar.

Du kan lese mer om bevilgningsprinsippene og søknadsbehandlingen i FRIPRO på [informasjonssiden til FRIPRO](#).

Hovedorganisasjon	Søknadsnummer	Prosjektleder	Prosjekttittel	Støttebeløp
Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet (FRIPRO)				
NMBU	355080	Royan, Muhammad Rahmad	OptoSeason: decoding seasonal reproduction in vertebrates using a next-gen optogenetic tool	4.800.000
Forskerprosjekt for tidlig karriere (FRIPRO)				
Simula	355113	Jæger,	Scales: Combining spatiotemporal scales in	7.984.000

Hovedorganisasjon	Søknadsnummer	Prosjektleder	Prosjekttittel	Støttebeløp
		Karoline Horgmo	computational models of cardiomyocytes avoiding averaging and homogenization	
Institutt for energiteknikk	355119	Fjellvåg, Øystein Slagtern	SAMURAI - Harnessing the Unique Samarium Ion in Samarium Trihalides	8.000.000
UiT - Norges arktiske universitet	355431	Alseth, Ellinor	Revealing ecological drivers of horizontal gene transfer and emerging phage resistance	7.998.000
Forskerprosjekt for erfarne forskere (FRIPRO)				
Universitetet i Oslo	353961	Chymkowitch, Pierre	Unraveling the molecular mechanisms that imprint epigenetic fate during adipogenesis	12.000.000
Universitetet i Oslo	354574	Skaar, Johannes	A truncated particle	11.974.000
Universitetet i Bergen	354778	Akslen, Lars Andreas	When breast cancer hits a nerve - Neural involvement as a hallmark of tumor progression	12.000.000
Universitetet i Bergen	355137	Golovach, Petr	From Extremal Combinatorics to Algorithms and Back	12.000.000
Høgskulen på Vestlandet	355477	Bringedal, Carina	Physics-Adapted Numerical Methods for Two-Phase Flow (PANum)	12.000.000

Meldinger ved utskriftstidspunkt 13. juni 2025, kl. 08.14 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.